

En komplett uppsättning av Hjalmar Norrströms skrivbordsgarnityr i Skultunamässing torde kosta omkring 3 000 kr i antikhandeln

Skrivdon som samlarobjekt

28/9/1976

Ett ganska speciellt samlarområde, som tycks var föremål för ett stort intresse, oberoende av vederbörande samlares yrke, är skrivbordsutensilier: hela skrivbordsgarnityr, bläckhorn, pennfat, läskpappersvaggor, brevpressar, sigillstampar och dylikt.

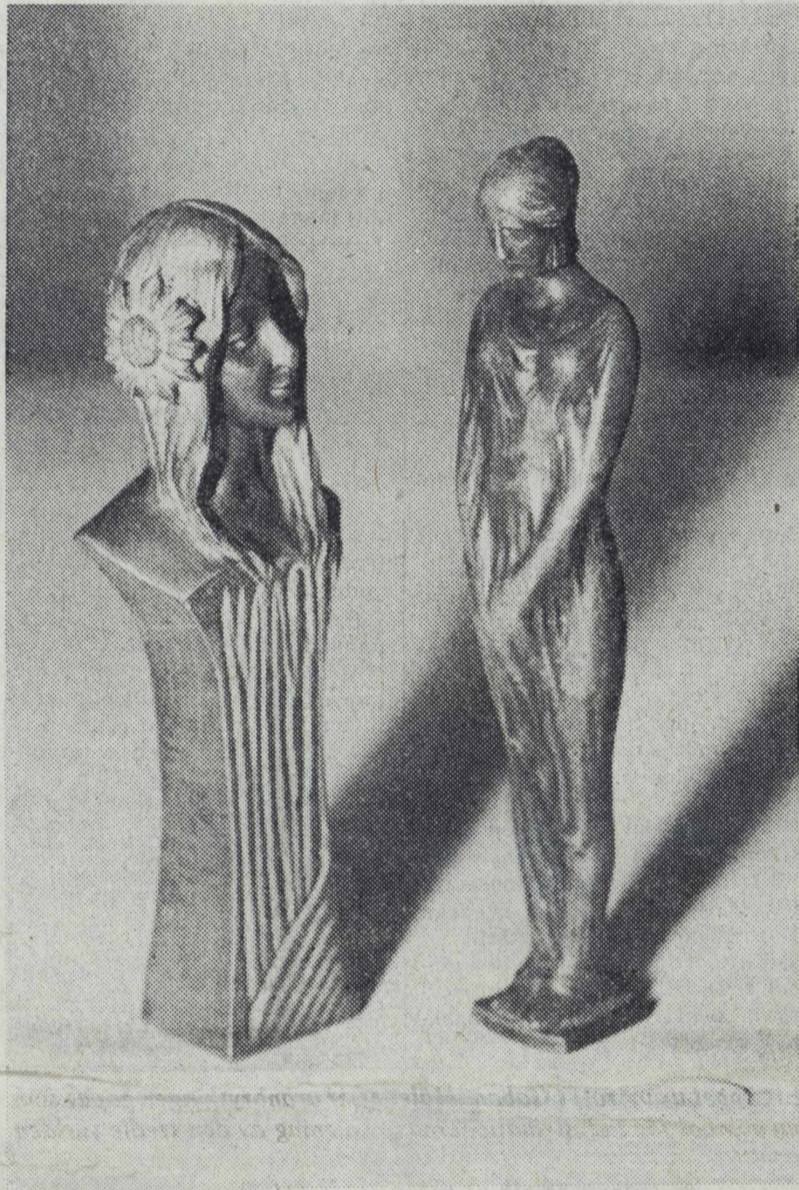
Hjalmar Norrström hette en fin men föga känd jugenddesigner som vid eller strax efter sekelskiftet ritade ett skrivbordsgarnityr bestående av två ljusstakar, bläckhorn, pennfat, papperskniv och penntorkare för mässingsbruket Skultuna. De båda ljusstakarna bör kosta något över tusenlappen per par, bläckhornet — med insats — cirka 800 kr, pennfatet cirka 400 kr, penntorkaren omkring 200 kr och papperskniven omkring 200 kr om sakerna är i gott skick. Det gör tillsammans omkring 2 600 kr. Men är denna skrivbordsuppsats komplett får man räkna med att betala åtminstone 3 000 kr.

Det bör i sammanhanget påpekas att detta skrivbordsgarnityr egentligen är det enda med riktigt fin jugenddesign som tillverkats av Skultuna och Gusum. De andra skrivbordsuppsatserna, med kulor och sk galler, som regel från Gusum, är betydligt vanligare men betingar underligt nog i stort sett samma priser, trots en tråkigare formgivning.

Det kan alltså löna sig för den tålmodige att jaga enstaka delar i antikhandeln och på så sätt åstadkomma ett komplett skrivbordsgarnityr även om det kan kräva flera års (mycket roligt) arbete. Genom förvärvet av den sista delen undergår hela uppsatsen automatiskt en värdestegring genom att den blir komplett.

Till en del skrivbordsgarnityr hörde sigillstamp. Annars intar detta föremål en viss särställning bland de skrivbordsutensilier som samlarna är intresserade av. Det beror på att även de heraldiskt intresserade ibland är roade av sigillstampar, som alltså också är ett samlarområde för sig.

Material och design avgör priset. Den enklaste typen av kon-

Sigillstampar i jugendstil kan vara små miniskulpturer och kosta mellan 50 och 400 kr i antikhandeln

torssigillstamp med svarvat trähandtag och metallfot bör inte kosta mer än 10—20 kr. En antik sigillstamp i silver eller guld i gott skick av en känd mästare kan mycket väl kosta över tusenlappen.

Särskilt jugendepoken har lämnat efter sig en mängd vackert designade sigillstampar med kvinnofigurer och flickhuvuden i gjuten brons eller tenn, riktiga små

skulpturer med ett alldeles eget konstnärligt värde. Dessa är emellertid förhållandevis billiga, kanske på grund av det lilla formatet. Mellan 50 och 400 kr får man räkna med att ge för sådana.

Vill man, kan man låta en skicklig gravör eller guldsmed gravera in de aktuella initialerna i form av ett monogram i foten. Då kan man använda sigillstampen för dess ursprungliga ändamål, men samtidigt sänker man saluvärdet med ett belopp som minst motsvarar gravyrkostnaden.

I vår rationella tid sigillerar man knappst kuverten längre. Kulspetspennor har gjort läskpappersvaggor lika överflödiga som bläckhorn och penntorkare blev när reservoarpennan blev vanlig någon gång under 30- och 40-talen. Men skrivbordsutensilierna ger en bild av hur man skrev t ex brev för bara 50 år sedan.

LARS HEDLUND
***